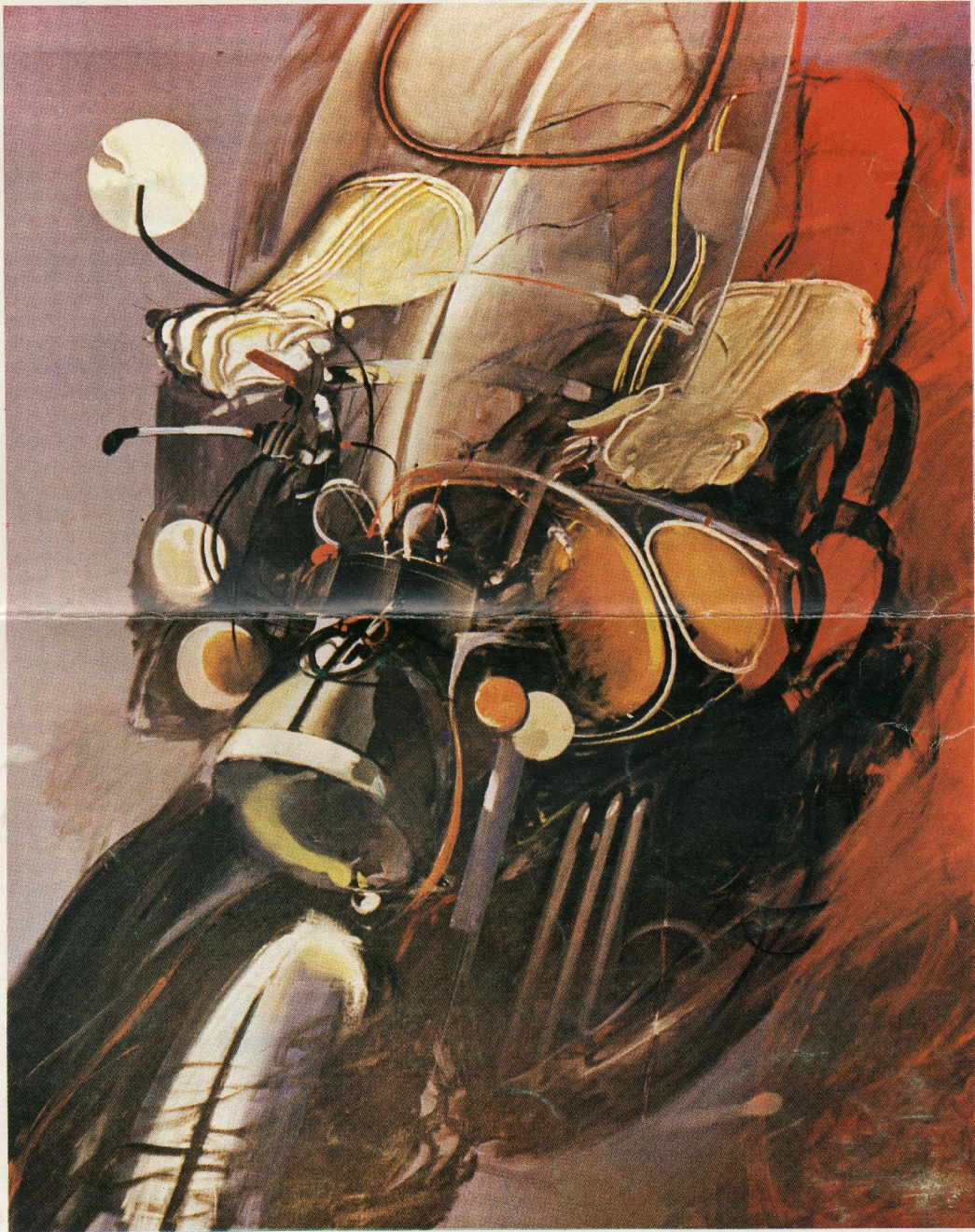

PR MYT 1980

ΜΥΤΑΡΑΣ

1980

2083

δημητρης μυταρας

Η ΤΟΠΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΜΟΝΑΞΙΑΣ

γράφει η Μαρία Μαραγκού

“Αν είστε απ’ αυτούς που αναζητούν την εσωτερική γαλήνη στην ήρεμη γαλάζια θάλασσα χρυσοποικιλτα καθρarisμένων πινάκων ή στην όμορφα όλοζώνταναν άνθρών στο βάθος, τότε μη κοιτάξετε καθόλου αυτές τις σελίδες.

“Αν φαντάζεστε τον ζωγράφο ρομαντικό καλλιτέχνη που «βγάζει» άγγελικά πορτραίτα από τη παλέτα του, τότε ο ζωγράφος μας σίγουρα δε σας αφορά.

“Αν θέλετε πάνω από τό ρόζ βελούδινο καναπέ σας να κρέμεται καράβι μ’ άρμενίζοντα πανιά σε τρικυμισμένη θάλασσα, τότε αποκλείεται να διανοηθείτε πώς ο Δημήτρης Μυταράς θα περάσει τό κατώφλι του σπιτιού σας.

“Αν όμως ψάχνετε για ζωγράφο πούχει τό μάτια και τό αυτιά ανοιχτά σε κάθε σύγχρονο έρέθισμα, τότε, θά συμφωνείτε σίγουρα πώς τό φαινόμενο Μυταράς δέν είναι καθόλου τυχαίο.

«Δέ πιστεύω στή πρωτοπορία για τή πρωτοπορία, αλλά δε μπορώ να μη ζωγραφίζω αυτά που βλέπω γύρω μου», λέει ο ίδιος ο καλλιτέχνης πού έχει γοητευτεί από τήν ιδέα τής αναπαραγωγής αυτών που κινούνται δίπλα μας.

Τά θέματά του, τό πίο πολλά παρμένα από φωτογραφίες, έχουν τίς καταβολές τους στήν πόπ-άрт και στά στοιχεία πού χρησιμοποιεί: Ντοκουμέντα. Δοσμένα με μιά τέτοια απόλυτη άκρίβεια, ώστε να μην αφήνουν περιθώρια για κανενός είδους άμφισβήτηση.

Μπορεί οι προεκτάσεις του έργου, τουλάχιστον όσο αφορά στις προθέσεις του καλλιτέχνη να μη γίνονται απόλυτα άντιληπτές με τή πρώτη ματιά, αλλά τό «άντικείμενο» είναι άναγνώρισμο. Κατανοητό. Κι άκόμα πίο πολύ, γνώσιμο μες στή καθημερινότητά του.

“Ανθρωποι, νεοκλασσικά χτίρια, μοτοσυκλέτες και πάλι άνθρωποι και τηλεφωνικοί θάλαμοι και νεκρές φύσεις.

Μιά πραγματική καταγραφή του σύγχρονου κορδισμένου με ήλεκτρισμό οικοδομηματος και των στοιχείων πού τό χαρακτηρίζουν: Άπομόνωση, έλλειψη επικοινωνίας (φανερή σε όρισμένες πολυπρόσωπες συνθέσεις του ή σε έργα όπου ο άνθρωπος θρίσκει άντιμέτωπος με τό τηλε-άντιεπικοινωνιακό σύρμα), ούδετερότητα, άδιέξοδο πού πιέζει χωρίς να βγάζει πουθενά, προβλήματα πού κουβαλιούνται χωρίς τή συντροφικότητα μιάς δεύτερης ανθρώπινης συμμετοχής. Μοναξιά. Έπιτύμια μοναξιά.

Κι επειδή αυτό τό κόσμο άκριβώς άναμοχλεύει ο Δημήτρης Μυταράς δίνει τίς έμπειρίες του με μιά αισθητική πού έρχεται σε πλήρη άντίθεση με τήν καθιερωμένη αισθητική άπόλαυση. Άλλά πού είναι

άπόλυτα άκριβής και δεμένη με τόν παγωμένο κόσμο τής μπίσνας και τής ασφάλτου, πού μόνο μέσο άπό τήν άσκητική λιτότητα του χρώματος και ρεαλιστική διατύπωση μπορεί να δοθεί. Η άφύπνια επιχειρείται βία.

Οι αισθήσεις, δε κολακεύονται από τίποτα τό ειδυλλιακό-χαρούμενο, από κανενός είδους ώραιοποίηση. Οι προθέσεις του ζωγράφου είναι κι αυτές ξεκαθαρισμένες, να μάς πληγώσει, να μάς κεντρίσει, να μάς ένεργοποιήσει συνειδησιακά. Άκόμα και οι ‘Ιωνικές κολώνες, μόνες τους ή παρέα με πρόσωπα, είναι σπασμένες και σκόρπιες. “Η, προσεκτικά στιβαγμένες κι άφημένες στή μοίρα τους. Στή φθορά. Τό ίδιο και τ’ άγάλματα. Άκέφαλα σώματα ή άποκομμένα από τόν κορμό τους κεφάλια. Μνήμες, μιάς πατρίδας πού έφυγε. ‘Υπαινιμοί, για μιά άτμόσφαιρα πού κι αν δέν είναι άκόμα, πολύ γρήγορα μεταμορφώνεται σε προκάτ.

Κι άκριβώς απ’ αυτά τά κατακερματισμένα άγάλματα, νοιώθουμε πώς ύπάρχει μιά ταυτότητα. Πώς τά έργα δουλεύτηκαν μέσα στον έλληνικό χώρο από έλληνα καλλιτέχνη. Οι μηχανές, τά έπιτύμια πορτραίτα, τά σκυλιά πού κάπου κάπου έχουν ταυιστεί όχι μόνο στήν έκφραση αλλά και στά χαρακτηριστικά τους με τόν άφέντη, οι άχρωμες ούδέτερες σιλουέτες θά μπορούσαν ν’ άφορούν τόν οποιοδήποτε «προηγμένο» χώρο.

«Δοκίμασα, λίγο μετά τό 1966 τήν φωτογραφία σαν ζωγραφικό στοιχείο. Μιά πρόταση πού είχε ήδη προηγηθεί από άλλους, αλλά πού θέλησα να τήν δοκιμάσω έρευνώντας τό κοντινό μου περιβάλλον. Τραβώντας έκατοντάδες φωτογραφίες, είδα πράγματα πού είχα συνηθίσει να μη βλέπω».

Οι φωτογραφίες αυτές, όπως και διάφορα άποκόμματα από έφημερίδες, χρησίμευσαν σαν άφετηρία για μιά σειρά έργων πού δουλεύτηκαν μέχρι τό 1970. Άργότερα, ήρθαν οι θρυματισμένες κολώνες, μιά σειρά πού είχε σαν βασικό της έργο τό «Έλληνικό Τοπίο», με προσχέδια καμωμένα στήν Άρχαία Άγορά. Τήν ίδια περίοδο ξεπετάχτηκαν και τ’ άγάλματα. Σχεδόν πάντα άκρωτηριασμένα ή άκέφαλα, στο κέντρο του πίνακα. Μιά σειρά 20 περίπου έργα σε διάφορες παραλλαγές.

“Όταν τά ξαναβλέπω» θά πει άργότερα ο ίδιος ο καλλιτέχνης, «πιστεύω πώς κατά βάθος δε μ’ ένδιέφεραν ούτε τά νεοκλασσικά χτίρια ούτε τ’ αρχαία συντρίμια αυτά καθαυτά. Με συγκινούσε άπλά, ή αισθηση πού άναδίδεται από τήν θαυραική έποχή και τό στοιχείο τής φθοράς στα άρχαία μνημεία».

Τό βάρος τώρα, έντοπίζεται στα έπιτύμια. Άρχαία κι

αυτά. Σιγά-σιγά, τ' αρχιτεκτονικά στοιχεία χάνονται. Ο χώρος παύει να είναι συγκεκριμένος ενώ παραμένουν «πραγματικές» οι μορφές. Τά πρόσωπα των επιτυμβίων είναι μοτοσυκλετιστές, άνθρωποι με τούς σκύλους τους ή δίπλα σε μιά νεκρή φύση, τηλεφωνητές. Τίποτα πιά δέ θυμίζει τήν φωτογραφία. Είναι άκριβώς ή εποχή πού ό Μυταράς παίρνει μέρος στην Μπιενάλε τής Βενετίας καί καθιερώνεται πιά όλοκληρωτικά έξω από τά ελληνικά σύνορα.

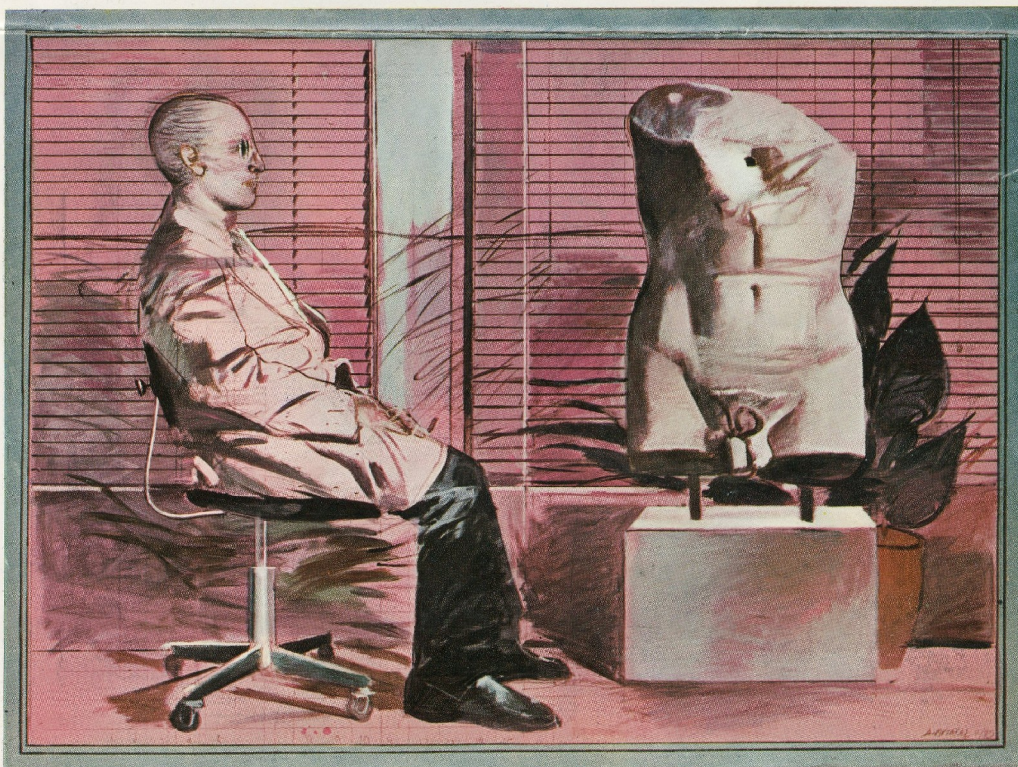
«Η προσπάθεια μου, όλα αυτά τά χρόνια, ήταν νά έντοπίσω τόν φυσικό μου χώρο. Χρησιμοποίησα τήν έντονη παράσταση γιά νά συνειδητοποιήσω όρισμένες καταστάσεις, πολλές φορές πολιτικοκοινωνικές. Γνωρίζω τόν κίνδυνο τής «περιγραφής» στην ζωγραφική, αλλά πιστεύω ότι πρώτα πρέπει νά ξεκαθαρίσουμε τούς στόχους μας καί κατόπιν, θά βρούμε τήν εικαστική διατύπωση».

Τό απόσταγμα τής μέχρι τώρα αναζήτησης στόχων καί εικαστικής διατύπωσης, πρόκειται νά τό δείξει τόν Δεκέμβρη ό Δημήτρης Μυταράς. Άλλη μιά τίμια δουλιά πού σίγουρα θά πληθύνει τό κοινό τού καλλιτέχνη. Γιατί ό Δημήτρης Μυταράς είναι από τούς ζωγράφους εκείνους πού έχουν τό δικό τους προσωπικό κοινό. Αυτό, πού δέν ενδιαφέρεται νά κολακεύει τήν όραση με ζωγραφική καί πού ζητά τήν δική του προβληματική μέσα από τίς έννοράσεις ενός καλλιτέχνη πού διηγείται τόν κόσμο του καί τόν κόσμο μας, αποκαλώντας τά πράγματα με τό πραγματικό τους όνομα.

Μαρία Μαραγκού

Κόκκινος Έπιτύμβιο

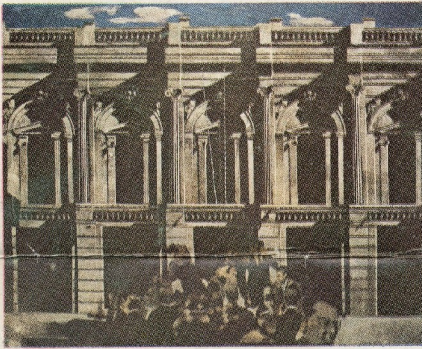

Έπιτύμβιο με στόγια 1975

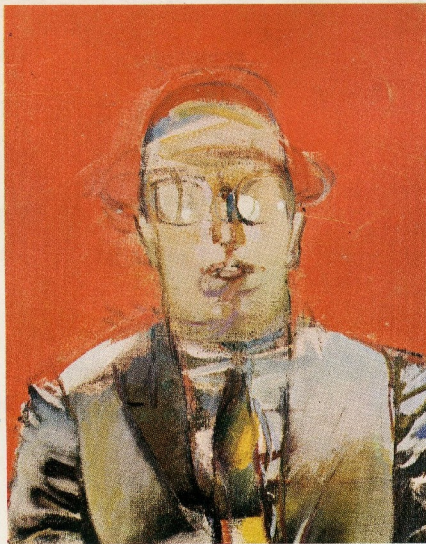

Πορτραίτο της Χ.Μ. 1978-9

Σπίτια 1974

Ο Ιστός 1970

- 1934 — Γεννήθηκε στην Χαλκίδα
- 1953-57 — Σπούδασε ζωγραφική στην Α.Σ.Κ.Τ. με καθηγητές τόν Γιάννη Μόραλη και Σπ. Παπαλουκά
- 1957 — Έκθεσις νέων καλλιτεχνών στην Γκαλερί Τέχνης Θεσσαλονίκης - Πανελλήνιος έκθεσις Ζαπτείου
- 1958 — Συμμετοχή στην Biennale 'Αλεξανδρείας
— Συμμετοχή και Α' Βραβείο στην «Πανελλαδική έκθεση νέων» της Γκαλερί Ζυγός
- 1960 — Συμμετοχή στην 6η Πανελλήνιο στο Ζάππειο
— Συμμετοχή στην Biennale Νέων στο Παρίσι
— 7η Πανελλήνιος Έκθεσις
- 1961 — Συμμετοχή και Α' Βραβείον στην «Πανελλαδική έκθεση νέων»
— Άτομική έκθεσις στη Γκαλερί «Ζυγός»
— Συμμετοχή στην έκθεση Ζωγραφικής «Νέων Έλλήνων καλλιτεχνών» στην Έλληνοαμερικανική Ένωση
- 1961-64 — Υποτροφία του Ίδρυματος Κρατικών Υποτροφιών για την ειδίκευση της Σκηνογραφίας
— Παρηκολούθησε μαθήματα σκηνογραφίας στην Ecole Nationale Supérieure des Arts Décoratifs με τόν Λαμπίς και τόν Ζάν Λουί-Μπαρρώ καθώς και έσωτερική διακόσμηση στην Metiers D' Art. Παράλληλα ταξίδεψε σ' όλες σχεδόν τις χώρες της Δυτικής Ευρώπης
- 1962 — Συμμετοχή στο Salon d' Automne
- 1964 — Άτομική έκθεσις στην Γκαλερί Χίλτον
— Αναλαμβάνει τη Δ/ση του Έργαστηρίου Έσωτερικής Διακοσμήσεως του Α.Τ.Ο. (Δοξιάδη)
- 1965 — «Μεταμορφώσεις παράλληλες» στην Γκαλερί «Άστρο» 5 Άτομική έκθεσις με τόν τίτλο «Σπουδές για τό Θέατρο» στην Γκαλερί Άστρο
— Συμμετοχή στην έκθεση «Σύγχρονοι Έλληνες Καλλιτέχνες» στην Έλληνοαμερικανική Ένωση
— 8η Πανελλήνιος έκθεσις (Ζάππειον)
- 1966 — Άτομική έκθεσις στην Γκαλερί Μέρλιν με γενικό τίτλο «Σπουδή για ένα καθρέφτη»
— Συμμετοχή στην Biennale Sao-Paolo
— Συμμετοχή στην Biennale 'Αλεξανδρείας
- 1967 — 9η Πανελλήνιος έκθεσις (Ζάππειον)
— Συμμετοχή στην έκθεση «Σύγχρονη Έλληνική Τέχνη» Μουσείον Rath - Λωζάνη
- 1969 — Άτομική έκθεσις ζωγραφικής στην γκαλερί Astor
— Άτομική έκθεσις στην αίθουσα Τέχνης (Θεσσαλονίκη)
— Διορίζεται βοηθός στο έργαστήριον Ζωγραφικής εις Α.Σ.Κ.Τ.
- Άτομική έκθεση στην Γκαλερί Ζουμπουλάκη
— Συμμετοχή στην Μπιεννάλε Βενετίας
- 1972 — Άτομική έκθεση στην Γκαλερί Formi (Μπολώνια)
— Άτομική έκθεση στην Γκαλερί Santa Croce (Φλωρεντία)
- 1973 — Έκθεση και έκδοση 28 σχεδίων για τό ημερολόγιο της Α.Γ.Ε.Τ
— Άτομική έκθεση στην Γκαλερί Giulia (Ρώμη)
— Άτομική έκθεση στην Γκαλερί Dei Giustiniani (Γένοβα)
- 1975 — Έκλέγεται τακτικός καθηγητής στην Άνωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών